

Green Team konferencia

A fiatalok és a környezettudatosság

A RetuRO-rendszer a környezettudatosítás egyik eszköze

Fotó: Nagy Tibor

A Föld napja előtt, április 20-án szervezte meg Marosvásárhelyen, az IncubCenterben első konferenciáját a MIÉRT Green Team. A Magyar Ifjúsági Értekezleten belül a Green Team azzal a céllal jött létre, hogy még több fiatal tudjon megszólítani, elérni, hiszen a tapasztalat azt mutatja, hogy ez a korosztály érdeklődik leginkább a környezettudatosság és fenntarthatóság iránt.

Nagy-Bodó Szilárd

Nagyban függ a jövő attól, hogy milyen környezetben tudunk majd élni, emelte ki lapunk kérdésére *iff. Szepessy László*, a MIÉRT Green Team-koordinátora, aki arról is beszélt, hogy a konferencián az energetika, az építkezés, a fast fashion (olcsó, divatos ruházat) és a mezőgazdaság szempontjából közelítették meg a környezettudatosságot, ugyanakkor azt is hangsúlyozták, hogy a fenntarthatóság az élet minden területére kiterjedhet.

Az április 20-i konferencia volt az első nagy eseménye a Green (Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Családi majális a Vikenden

Az RMDSZ marosvásárhelyi és Maros megyei szervezete idén is színes és szórakoztató programokkal vár mindenkit a marosvásárhelyi Vikendtelep területén megrendezett családi majálisra.

2.

Kalotaszeg kincses világa

A Márványföldből gyöngyvirágok legközelebb május 10-én, pénteken 19 órától látható a Maros Művészegyüttes kövesdombi előadótermében.

5.

A pályázatokat még öt napig várják

A Swimathon visszatér Marosvásárhelyre! Elindultak a projektbejelentkezések erre az évre, és készen állunk, hogy hullámokat verjünk! A projektek benyújtásának határideje április 29.

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Hamvadó cigarettavég

Kaáli Nagy Botond

Olvasom a minapi újságban, hogy második olvasatban elfogadta a londoni parlament a dohánytermékek vásárlásának fokozatos betiltásáról szóló törvénytervezetet. Ennek lényege, hogy büntetendő cselekményé nyilvánítja dohánytermékek eladását azoknak, akik 2009. január 1-jén vagy később születtek. Értik? Nem csodálom, ha elsőre nem, én is csak második olvasatra hittem el: a tervezett jogszabály rögzíti a 2009-es kiinduló születési időpontot, így gyakorlatilag minden évben egy-egy évvel növekszik azoknak az alsó korhatára, akik nem juthatnak legálisan dohánytermékhez. Soha életükben. Ily módon, a tervezet alapján a most 14–15 éves korosztály soha nem kerül majd olyan életkorba, amikor törvényesen dohányárut vehet, hiszen a kormányrendeleti szintű jelenlegi brit szabályozás is csak 18 éven felülieknek engedélyezi dohánytermékek eladását. Hosszú távon így az egész lakosságra kiterjed majd a forgalmazási tilalom. Persze a tervezetet megindokolták: a brit állami egészségügyi szolgálat (NHS) kimutatása szerint Nagy-Britanniában a dohányzás okozza a legtöbb megelőzhető halálozást: évente 80 ezer haláleset köthető közvetlenül a dohányzásból eredő betegségekhez, és a daganatos megbetegedések negyede is a dohányzás miatt alakul ki. Ha a tervezetet elfogadják, ez lesz a világ egyik legszigorúbb dohányzásszelles törvénye.

Érthető, hogy megpróbálják visszaszorítani ezt a káros szenvedélybetegséget, az is köztudott, hogy a nikotin a legmagasabb függőségi (Folytatás a 3. oldalon)

ÁPRILIS

24., szerda
A Nap kel
6 óra 19 perckor,
lenyugszik
20 óra 23 perckor.
Az év 115. napja,
hátravan 251 nap.

IDŐJÁRÁS
Zápor lehetséges
Hőmérséklet:
max. 19 °C
min. 7 °C

**Isten éltesse!*

Ma **GYÖRGY**,
holnap **MÁRK** napja.
MÁRK: a Márkus név rövidült
formája, de lehet a német Mark
átvétele is, ez pedig a Marquard
és a Markus német utónevek
közös rövidülése. Jelentése: a ha-
tárerdőnek, a határvidéknek és a
természetnek a védője.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR – 2024. április 23.	
1 EUR	4,9762
1 USD	4,6699
100 HUF	1,2629
1 g ARANY	344,5697

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Bazsarózsa-fesztivál Mezőzáhon

A hét végén, április 27-én és 28-án első alkalommal tartják meg a mezőzáhi bazsarózsa-fesztivált, amely a település két öröksége, a sztyepei bazsarózsa-rezervátum és az Ugron-kastély köré szerveződik. A bazsarózsa-rezervátumba látogatók a kastély udvarára is ellátogathatnak, ahol különleges helyi élményben lehet részük. Ízletes helyi termékeket kóstolhatnak, kézművesműhelyek, gyermekfoglalkozások, színdarab, filmvetítés és fotókiállítás is szerepel a programban, a kastélyban tárlatvezetésre, népviseleti kiállításra kerül sor, ahol arisztokratához illő vacsorát is felszolgálnak. A fesztivál két napja alatt a község területén gasztronómiai pontok lesznek, ahol különleges helyi ételeket lehet kóstolni. A szervező a Visit Maros, a Mezőzáhi Polgármesteri Hivatal és a Manifest pentru Patrimoniul Egyszerű. A rendezvény részleteiről a florilacastel.ro/festivalul-bujorului-la-castel honlapon lehet olvasni.

Kiállítás fotópályázati munkákból

Szerepkörök címmel hirdetett pályázatot a marosvásárhelyi Phoebó Egyesület amatőr és hobbifotósoknak, gyermek- és felnőtt kategóriában. A válogatott pályamunkákat a Bolyai Házban (Papiu Ilarian u. 19/2, a Körösi utca sarkán) április 25-én, csütörtökön 18 órakor nyíló kiállításon tekinthetik meg az érdeklődők, akik a gyönyörű fotókban válaszokat és inspirációt találhatnak mindennapi szerepeink betöltéséhez családban, társadalomban, természetben. A kiállítás június közepéig, hétfőnként 17-19, szerdán és pénteken 11-13 óra között látogatható. Minimum ötfős csoportoknak időpont egyeztethető.

Előadások a Stúdió Színházban

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem végzős színészosztálya április 25-én, csütörtökön 19 órától adja elő a Stúdió Színházban Móricz Zsigmond kisregénye, az Árvácska nyomán készült Állami című darabot Forgács Péter rendezésében. Jegyek megvásárolhatók elővételben a Stúdió Színház weboldalán megtalálható online rendszerben vagy az előadás helyszínén, kezdés előtt egy órával. Jegyek foglalhatók a 0791-229-977-es telefonszámon vagy a jegy@studiosinhaz.ro e-mail-címen.

Kirándulás Ópusztaszerre

A Maros Megyei Nyugdíjasok Klubja május 22-25 között kirándulást szervez Hódmezővásárhelyre és Ópusztaszerre. Érdeklődni és jelentkezni Gál Évánál a 0744-928-299-es, Pap Melindánál a 0265-264-442-es telefonszámon lehet 9–14 óra között.

Újabb vásár a marosvásárhelyi Vár sétányon

A hét végén, április 26-28. között újabb vásárt szerveznek, amelyen 70 termelő és kézműves vesz részt hagyományos húsvéti termékekkel.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Családi majális a Vikenden

Újra lesz gulyásfőző verseny

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Az **RMDSZ marosvásárhelyi és Maros megyei szervezete idén is színes és szórakoztató programokkal vár mindenkit a marosvásárhelyi Vikendtelep területén megrendezett családi majálisra. Az egész napos rendezvény keretében helyet kapnak a kreatív gyermekfoglalkozások, sport- és kulturális programok, lesz hagyományos gulyásfőző verseny is.**

A rendezvény 11 órától kezdődik, 14 óráig a benevezett csapatok megfőzik a gulyást. A színpadon a program 14 órától kezdődik Ábrám Tibor nótá-énekes fellépésével.

15.30 óra körül kiértékelik a szakácsok főztjét és díjazják a legjobbakat. 16 órától a Napsugár, a Borsika és a Boróka néptáncegyüttes lép színpadra. 18 órától Koszika énekel, 19 órától pedig a Kispál és a Borz együttes koncertezik.

A gyerekeket 11 és 17 óra között a gyereksarok (Kids Corner by Emőke) várja, ahol egyéni és csoportjátékok,

vetélkedők lesznek, ki lehet próbálni a gólyalábakat, továbbá ügyességi játékokon is részt vehetnek a fiatalabbak. Zsákban futás, százlábú, arcfestés, karfestés és lufihajtogatás is lesz. 11 és 19 óra között a Maros megyei hegyimentő szolgálat munkatársainak felügyelete mellett a mászófalat is ki lehet próbálni, és légvár is várja a szórakozni vágyókat.

Az érdeklődők a VR Experience Zone-ban kipróbálhatják a virtuális élményeket is. Továbbá különböző sportágakban szerezhettek élményt, lesz tánc- és zenei vetélkedő, valamint stratégiai játékokba is be lehet nevezni.

A helyszínen 360 fokban háromdimenziós filmeket is meg lehet majd nézni. (vajda)

Energiatolvajok

A Delgaz Grid gázszolgáltató vállalat az első negyedévben mintegy 400 potenciális energiátolvajt leplezett le. A fogyasztók illegálisan csatlakoztak a hálózathoz, mintegy 2,7 millió lejtel károsítva meg a vállalatot. Tavaly ugyanabban az időszakban a 2022-es évhez viszonyítva 40%-kal többen követtek el illegális cselekményt, ami azt jelenti, hogy az idén kevesebben foglalkoztak ehhez a módszerhez. Viszont volt eset, amikor a hibás bekötés miatt robbanás keletkezett, ami áldozatot is követel.

A vállalat ellenőrei pontosan 395 esetet jegyeztek le, ebből 201 alkalommal a földgáz és 194 esetben a villamos-

energia-hálózathoz csatlakoztak illegálisan a fogyasztók, az így elhasznált 5,9 millió kWh értéke több mint 2,7 millió lej. Tavaly 1509 esetet jegyeztek fel, 906-an földgázt, 603-an villanyáramot loptak, 24 millió kWh-t használtak el, aminek az értéke 11,7 millió lej. Az energialopásért büntetőeljárást kezdeményezhetnek az érintettek ellen, ha tettük beigazolódik, azért börtönbüntetés is járhat. A fogyasztók, akik törvénytelenül látják, értesíthetik a vállalatot a raporteaza@e-on-romania.ro e-mail-címen vagy a 0371-700-157-es telefonszámon, illetve a legközelebbi rendőrsőn. (v.gy.)

RENDEZVÉNYEK

Székely szimbólumok régen és ma

Mihály János történész Székely szimbólumok régen és ma című kötetét mutatják be Marosvásárhelyen április 24-én, ma 18 órai kezdettel a Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János termében a Visegrádi Szent György Lovagrend szervezésében. A kötet négy tanulmányon és egy interjún keresztül enged betekintést a székely jelképek múltjába és jelenébe.

CT Projekt – My Shakespeare Songs

Április 27-én, szombaton 19 órától a marosvásárhelyi vár Mészárosok bástyájában a Yorick Stúdió Cári Tibor színházi zeneszerző egyórás koncertjére várja az érdeklődőket. A műsoron Shakespeare szonettjei szólalnak meg több stílusban, a jazztól az elektronikus minimalista zenéig, magyarul, angolul, franciául és románul. A zenekar tagjai: Cári Tibor – zeneszerző, billentyűs hangszer, Vajda Boróka – ének, Kiss Attila – gitár, ének, Szabó J. Attila – cselló. Jegyek a helyszínen válthatók.

Mátyás király álruhái

Április 24-én, szerdán (ma) délelőtt 10 órától újra megtekinthető a Mátyás király álruhái című tánccsoport mesejáték a Maros Művészegyüttes kövesdombi előadóter-

mében. Rendező Varga János, zene: Bonczó István, jelmezek: Bandi Kati, táncvezetők: Kovács Szabolcs-Zoltán és Kásler Magda. Előzetes helyfoglalás hétköznap 8–16 óra között a 0757-059-594-es telefonszámon.

Beültettem kiskertemet rezedavirággal

Ezzel a címmel mutat be közös műsort a Napsugár néptáncegyüttes és a soprán Pendelyes táncegyüttes április 26-án, pénteken 19 órakor a Maros Művészegyüttes kövesdombi színhelyén. A soproniak bukovi-nai, gömöri, tyukodi táncokat, szokásokat adnak elő, a Napsugár műsorában román kalotaszegi, vajdaszentiványi, széki, méhkeréki, moldvai, palatkai és nyárádszelei táncok szerepelnek. Jegyfoglalás a 0757-059-594-es telefonszámon.

Villámcsődület a tánc világnapján

Április 29-én, a tánc világnapja alkalmából nagyszabású táncünnepély lesz a marosvásárhelyi Színház téren, ahol 1300 táncos lép fel. A néptáncosok mellett a táncművészet több ágazatának táncosai, sport-, balett-, street dance táncosok, különböző társulatok tagjai vesznek részt. A 14 órakor kezdődő villámcsődület jó alkalom a tánc népszerűsítésére és a különböző stílusok megismertetésére. A villámcsődület főszervezői a Maros Művészegyüttes és a Visit Maros. A rendezvény 18 órakor zárul.

AGROVILÁG

Mezőgazdaság * Vidékfejlesztés * Agroturizmus

Szerkeszti: Vajda György

Kérvényezhető az APIA-nál a támogatás

Április 4. és június 7. között fogadják a Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciók Ügynökségeken (APIA) a növénytermesztők és állattenyésztők idej mezőgazdasági évről vonatkozó, támogatást igénylő kérvényeit. Az idénytől a gazdák az IPA-Online applikáción keresztül juttathatják el a kérvényeiket az APIA központokba.

Ehhez először a gazdának értesítenie kell az APIA-felelőst, akinek a segítségével kitölti a nyilatkozatot a megfelelő állatlétszámról, utólag kiegészíti a területalapú kérvénnyel, amelyet szintén online juttathat el. Egyetlen kérvényt kell kitölteni akkor is, ha különböző településeken vagy megyében vannak a mezőgazdasági területek. Ugyanazon címen sze-

replő magánszemélyeknek, engedélyezett magánszemélyeknek, egyéni vállalkozóknak és családi vállalkozásoknak csak egy kérvényt kell benyújtani. A kérvény továbbítása után 15 napon belül az érintetteknek írásban közölniük kell az APIA-val, ha a kérvényben foglalt adatokban és/vagy az igazoló okiratokban változás történt.

Az igénylőknek, attól függetlenül, hogy direkt támogatásról vagy bármely más országos alapról, illetve az unió által biztosított fejlesztési alapokból jár támogatás, be kell tartani a megszabott feltételeket az egész gazdaságban (ideértve a nem termőterületeket is), az egész évben. Továbbá az online továbbított igazoló okiratokat meg kell őrizni eredetiben is, ugyanis az okiratok jogosságáért, eredetiségéért a gazda felel.

Az online rendszerben a kérvényeket elektronikus formában is alá lehet írni, ebben az esetben előzőleg értesíteni kell telefonon vagy e-mailben a kapcsolattartó APIA-alkalmazottat e szándékról.

A dokumentumokat a benyújtás, elektronikus továbbítás dátumán kell elektronikus aláírni. Mind a kérvénynek, mind az igazoló okiratoknak, illetve a különböző elkötelezettségeknek egyforma dátumozása kell legyen.

Ezért nagyon fontos, hogy az aláírás előtt még egyszer ellenőrizzenek le minden dokumentumot, hogy a benne foglaltak megfelelnek-e a valóságnak. Ellenkező esetben megbüntetik a gazdát, ami akár a támogatás hosszú távú megvonásával is járhat egyéb jogi következmények mellett.

19 millió euró támogatás a mezőgazdaságnak

Április 15. és 17. között a Mezőgazdasági Intervenciók és Kifizetési Ügynökség (APIA) és a Vidékfejlesztési Ügynökség (AFIR) a 2023-as mezőgazdasági évről 4.400.223,41 lejt (mintegy 900.000 eurót) fizetett ki, ebből 3.672.020,55 lejt az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból (FADR) és 728.202,86 lejt az országos költségvetésből.

Ebben az időszakban utalták át a pénzeszegeket azoknak, akik a 10-es intézkedéscsomagra (Klímavédelem és környezetkímélő mezőgazdaság), a 11-es csomagra (Ökogaáldkodás), valamint a környezeti károkat ért területekre szánt támogatásra pályáztak.

A Vidékfejlesztési Ügynökség (AFIR) különböző beruházásokra 18,46 millió eurót utalt át 2024. április 15-ig. A pályázatokkal a mezőgazdasági fejlesztéseket, vidékfejlesztési projekteket és környezetvédelmi, valamint klímavédelmi in-

tézkedéseket támogatták. Az említett összegből 13,7 millió eurót az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból (FADR), 2,26 millió eurót az újjáépítési pénzkeretből (EURI) biztosítottak, továbbá 2,49 millió eurót a helyi költségvetésből fedeznek. A legtöbbet, 5,15 millió eurót farmfejlesztésre és gyümölcsösök bővítésére hívták le, ugyanakkor a feldolgozóiparba ezáltal 1,5 millió euró került, amivel a műszaki folyamatok felújítását célzó beruházásokat finanszíroztak. Ezenkívül 2,5 millió eurót közberuházásokra, 1,56 millió eurót pedig nem mezőgazdasági jellegű tervek megvalósítására költöttek el a pályázók.

A helyi akciócsoportok (GAL) 3,15 millió eurót kaptak, amelyet a LEADER kistérségi társulásokon keresztül pályáztak meg. 2,65 millió euró a mezőgazdasági biztosításokat fedezi, ugyanakkor a környezeti és időjárási viszonyok miatti károkat az AFIR 1 millió eurót fizetett ki.

Lehet jelentkezni mezőgazdasági élelmiszerlánc-megfigyelőnek

Az Európai Bizottság létrehozna az EU-ban a mezőgazdasági élelmiszerlánc-megfigyelő bizottságot, amelynek a feladatkörébe tartozik a termékek követése az előállításától a vásárlásig.

A bizottság tagjainak jogában áll megvizsgálni egyes termékek előállítási költségeit, a kereskedelmi adalékokat és az üzleti eljárásokat a mezőgazdasági élelmiszerek élelmiszerláncában minden szegmensben.

A bizottság működtetésének célja az, hogy nagyobb átláthatóságot biztosítsanak az agrárpiacon az áraknak, a termék költségtételeinek, a kereskedelmi adalékoknak, betartva a piaci versenyhelyzetre és a bizalmasságra vonatkozó jogszabályokat.

A megfigyelői bizottságnak ki kell dolgoznia azokat az eszközöket, amelyek alapján követi az árstruktúrákat, a kereskedelmi pótlékok alakulását, a hozzáadott értéket az élelmiszerlánc teljes vonalán. Az EB 80-tagú bizottságot hozna létre. A bizottság tagjai a tagországok mezőgazdasági és halászati hatóságai, az élelmiszer-ellátási lánc valamelyik szakhatósága, valamint olyan szervezetek képviselői, amelyek a lánc során valamilyen résztvevőként vesznek részt – a gazdák, a beszállítók, az élelmiszer-kereskedők, szállítással, logisztikával foglalkozók, kiskereskedők, valamint a fogyasztók képviselői lehetnek. A szervezetek május 13-ig nevezhetik meg képviselőiket az EU átláthatósági jegyzékbe (Registral de transparentă).

A bizottság megalakuló ülését 2024 júliusában szeretnék összehívni.

Az EB 2,5 milliárd euróval segíti a mezőgazdasági vállalatokat

Az Európai Bizottság az orosz-ukrán háború miatti nehézségek kiküszöbölésére, mezőgazdasági vállalatok támogatására, 2,5 milliárd euró segítséget hagyott jóvá, ami mintegy 12,5 milliárd lej. Ezt a támogatást a bizottság 2023. március 9-én, a tagországok időszakos és átmeneti támogatásának keretében hagyta jóvá, amelyet legutóbb 2023. november 20-án módosítottak.

A bizottság 2022. szeptember 9-én hagyott jóvá egy keretösszeget, a felterjesztést 2023. január 26-án fogadták el, 2023. december 31-i határidővel. Az új keretösszeget azoknak az egységeknek biztosítják, amelyek az orosz-ukrán háború miatt továbbra is készpénzfizetőeszköz nélkül maradtak, és emitt veszélybe került a gazdaságuk. Egy mezőgazdasági vállalkozásnak maximum 280.000 eurót, halászattal és haltenyésztéssel foglalkozó ipari egységnek 335.000

eurót, más szakterületen tevékenykedő ipari egységeknek 2,25 millió eurót nyújtanak. A támogatást legkésőbb 2024. június 30-ig igényelhetik.

A támogatás feltételeit közléstetik, miután tisztázzák azokat a kérdéseket, amelyek az információk bizalmasságára és a versenyhelyzetre vonatkoznak. A feltételeket közlik az Európai Bizottság honlapján, az állami támogatásokat tartalmazó elérhetőségen, az SA.113044 rendelkezés alatt.

Jóváhagyták a mangalica és a báznai sertésfajták tenyésztésére a támogatást

Mint ismeretes, a kormány az előző években is támogatta a hazai mangalica és báznai sertésfajták tenyésztését. Az április 4-i kormányülésen elfogadták az idej támogatás feltételeit és keretösszegét. A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium által 2024-re jóváhagyott keretösszeg 1 millió lej, amelyet saját költségvetésből biztosítanak. Míg a tavaly egy kocáért 1200 lej járt, az idén 2000 lejt fizetnek. A sertésenyésztő vállalatok azonban a kérvény dátumától három pénzügyi évről számítva nem kaphatnak több mint 20.000 euró támogatást.

A támogatásra pályázhatnak mezőgazdaságban dolgozó engedélyezett magánszemélyek, egyéni és családi vállalkozók, mezőgazdasági társulások vagy jogi személyiséggel rendelkező mezőgazdasági termelők, akiknek az alábbi feltételeket kell teljesíteniük: a farmnak szerepelnie kell az állategészségügyi és élelmiszer-biztonsági jegyzékben; olyan báznai és/vagy mangalica fajtákat tenyésztene, amelyeknek a támogatás igénylésekor szerepelniük kell a genetikai állomány nyilvántartásban; az Állategészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Hatóság elnöke 208/2022-es rendelete 1. cikkelyének 39. alpontja alapján legyen napirenden a farmjegyzék; igazolnia kell az igénylőknek, hogy egy évben egy kocától legalább 4 darab, egyenként 8 kg-os malacot elad; a malacokat a jogszabályoknak megfelelően regisztrálni kell, továbbá meg kell őrizni a program által előírt kocák számát 2024. november 29-ig. Az igazoló okiratokat eddig a dátumig kell benyújtani.

A kérvényeket a megyei mezőgazdasági igazgatóságokhoz kell benyújtani 2024. június 30-ig, ahol megfelelő útbaigazítással is szolgálnak az illetékesek.

Fotó: Nagy Tibor

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálósy Piroska

A 14 év fölötti kiskorúaknak

Kötelező a személyazonossági

A Maros Megyei Lakosság-nyilvántartó Hivatal vezetősége tájékoztatja az érdekelteket kötelezettségükről, miszerint a 14. életév betöltését követő 15 napon belül minden romániai lakhellyel rendelkező kiskorú számára kötelező a lakhely szerinti személynyilvántartó hivatalnál kérelmezni a kiskorú személyazonossági okmányának a kiállítását az egyik szülő vagy a törvényes gyám kíséretében.

Szükséges okiratok:

– A személyazonosító igazolvány kibocsátásának kérelmezése, amit aláír a kiskorú, valamint a szülő, esetenként a törvényes gyám (az ügyfélablaknál kell benyújtani);

– Születési bizonyítvány, eredeti és másolat;

– Egyik szülő vagy a törvényes képviselő/gyám személyazonossági igazolványa, amelyből kiderül a kiskorú lakhelye is;

– A gyámságot, felügyeletet igazoló végleges törvényszéki végzés (eredeti és másolat);

– A szülők házasságlevele vagy a végleges törvényszéki válási végzés (eredeti és másolat);

– A személyazonosító igazolvány értékének kifizetését bizonyító nyugta.

Abban az esetben, ha a szülők különböző lakóhellyel rendelkeznek, a személyazonosító igazolvány kiállítására iránti kérelmet a törvénynek megfelelően az a szülő írja alá, akinél a kiskorú állandó jelleggel tartózkodik. Azon kiskorú esetében, akit bírósági végzéssel az egyik szülőre bíztak, de a másik szülővel lakik, a bírósági végzéssel megbízott szülő beleegyező nyilatkozatára van szükség, amelyben kijelenti,

Fotó: archív

hogy hozzájárul ahhoz, hogy a kiskorú személyazonosító igazolványában az a cím szerepeljen, ahol állandó jelleggel él. A nyilatkozatot az ügyfélablaknál lehet aláírni és benyújtani a személyi nyilvántartó szolgálat munkatársainak jelenlétében. Abban az esetben, ha a szülő nem tud jelen lenni, a nyilatkozatot romániai közjegyzőnek vagy az illetékes külföldi hatóságnak kell hitelesíteni. Ez utóbbi esetben a nyilatkozatot lefordítva és hitelesített formában kell benyújtani – áll a Codruța Sava intézményvezető által aláírt közleményben. (sz.p.)

Május 3-ig igényelhető a támogatás

Szülőföldön magyarul

A Szülőföldön magyarul program digitális átállásával az oktatási-nevelési támogatás vonatkozó igényüket a szülők május 3-ig kizárólag elektronikusan nyújthatják be a www.mipont.hu felületen. Május 3. után a felület automatikusan zárul, ezt követően nem nyújtható be pályázat.

Amennyiben hiánypótlás esetén a kérelmező nem tesz eleget a felhívásban megjelölt határidőnek, a pályázat érvénytelen lesz. Az esetleges hiánypótlás is kizárólag elektronikusan történik. Az erre vonatkozó üzenetet a regisztrált e-mail-címére kapja a szülő. A mipont.hu elektronikus felületen elhelyezett oktatóvideó és chatbot is segíti a kérelem benyújtását. A szülőknek az online felületen kell majd kitölteniük a pályázati űrlapot, ezt követően a felület létrehoz

egy adatlapot, amelyet a szülőnek ki kell nyomtatnia és alá is kell írnia, ezt pedig eljuttatnia az iskolába, az óvodapedagógusnak vagy osztályfőnöknek, akik majd eljuttatják a gyűjtőközpontokba. Emellett szükség lesz még egy dokumentumra, amely igazolja, hogy a diák a tanulmányait magyar nyelven folytatja, ugyanakkor egy iskolai igazolást is csatolni kell mellé az igazolatlan hiányzások számával.

Az elektronikus felületen a kérelem benyújtásához az adatok megadását követően fel kell tölteni a felhívásban megjelölt dokumentumokat lefotózott vagy beszkenelt formában. Arra azonban vigyázni kell, hogy az információk jól olvashatók legyenek: ne csillogjon, ne legyenek letakarva az adatok, ne legyen homályos a kép, és az egész dokumentum szerepeljen a képen. Fontos, hogy a kérelem benyújtásá-

hoz egy érvényes e-mail-címre van szükség. Olyan e-mail-címet kell megadni, amit a kérelmező rendszeresen használ, hiszen a regisztrációtól kezdve minden információ, legyen az a pályázat státusza vagy a hiánypótlásról szóló üzenet, az itt megadott e-mail-címre fog érkezni. Amennyiben a kérelmező rendelkezik e-mail-címmel, de a regisztrációt és az elektronikus kérelem benyújtását illetően az oktatóvideó megtekintése után is bizonytalan, segítséget a tanintézetektől kérhet, ahol a gyermek tanul.

Az egyetemi hallgatók is a mipont.hu oldalán jelentkezhetnek a támogatásra, de nem a szülői, hanem a hallgatói felületre kell regisztrálniuk. Nekik kötelező feltölteni a hallgatói jogviszonyt igazoló dokumentumot is, és az aláírt adatlapot – kinyomtatva – az igazolással együtt postán kell eljuttatni a felhívásban megadott címre.

A pályázatokat még öt napig várják Swimathon Marosvásárhelyen

A Swimathon visszatér Marosvásárhelyre! Elindultak a projektbejelentkezések erre az évre, és készen állunk, hogy hullámokat verjünk! A projektek benyújtásának határideje április 29.

A Swimathon az egyik legösszetettebb sportesemény, melynek célja támogatást gyűjteni olyan marosvásárhelyi projektek számára, melyek támogatásra szorulnak. Nagyon várjuk, hogy együtt belemerrüljünk ebbe az évadba, és lássuk, milyen projektekre készül a közönség. Ki írthatja be a projektjét erre az évadra? Bárki! Legyen szerve-

zet, egyesület vagy helyi kezdeményező csoport, bárki jelentkezhet a programba. Kinek lehet úszóként részt venni? Bárkinek, aki kedvet érez hozzá, csupán ki kell választania, melyik projektet vagy projekteket szeretné támogatni. A projekteket egyaránt felkarolhatják magánszemélyek és jogi személyek is, akik támogatni szeretnék az idei évre bejelentkezett ügyeket. A projektek beiratkozási határideje 2024. április 29. Arra ösztönözzük Önöket, hogy támogassák ezt a helyi kezdeményezést, és készüljenek az úszásra! – áll a Marosvásárhelyi Közöségi Alapítvány felhívásában.

Civil szervezetek vására

XX. Együtt a közösségért

A Maros megyei civil szervezetek április 30-ig jelentkezhetnek a május 9–11. között sorra kerülő XX. Együtt a közösségért civil szervezetek vásárára, mely a Maros megyei civil szervezetek egyik legjelentősebb nyilvános eseménye.

Május 9-én 16 órakor a Marosvásárhelyi Rádió termében ún. civil kávézóra kerül sor a *Helyi, regionális, országos és nemzetközi partneriségek hozzájárulása a civil szféra és a marosvásárhelyi/megyei közösség fejlődéséhez* címmel.

Május 11-én a Rózsák terén 11 és 18 óra között a civil szervezetek interaktív standoknál bemutatják tevékenységeiket. 12 órakor a civil szolidaritás menetére várják a marosvásárhelyieket, ezzel mutathatják ki támogatásukat a civil szervezetek és az önkéntesek munkája iránt. A virágóra körül kulturális eseményekre és érzékenyítő flash mobokra kerül sor.

A civil szervezetek vásárának

szándéka, hogy évente megfelelő keretet teremtsen a különböző tevékenységi körökben működő civil szervezetek együttműködésének bemutatására a közösségnek szolgáltatási ajánlatukat vagy más típusú tevékenységeiket, alkalmat biztosítva az önkéntesek bevonására, valamint a személyi jövedelemadó 3,5%-ának bevonására.

A részvételi szándékot április 30-ig lehet jelezni a szervezőknek az office@divers.org.ro e-mail-címen vagy a 0265-311-727 telefonszámon, innen kérhető a bejelentkezési nyomtatvány is. A részt vevő szervezeteket arra kérik, jelezzék, amennyiben igényelnek ingyenes standot (sátor, egy asztal, két szék, feliratozás).

Az eseményt a Divers Egyesület, a Maros Közöségi Alapítvány, az Alpha Transilvana Alapítvány és a Máini Unite Egyesület szervezi a Maros Megyei Tanács anyagi támogatásával, valamint Marosvásárhely Polgármesteri Hivatalának közreműködésével. (sz.)

Fotó: archív

Lángoló tetőzet, robbanás...

Fotó: ISU

A hét végén Maros megyében több helyszínen is történt ki lakóházakban, egy esetben gázrobbanás is történt, ezért a megyei tűzoltóság azt tanácsolja a lakosságnak, hogy tartsa be a tűz megelőzési intézkedéseket saját ingatlanában és a szomszédos épületek védelmében.

Szombaton a déli órákban Görgényoroszfaluban ütött ki tűz egy lakóházban, a szásrégényi tűzoltókat riasztották a helyszínre. Két személyt égési sérülésekkel szállítottak kórházba.

A dicsőszentmártoni tűzoltók Désfalván este 10 óra körül kellett beavatkozzanak egy lakóházban történt robbanást követően. Ez esetben egy 94 éves nő szenvedett égési sérüléseket. Vasárnap éjjel 2 órakor Fehéregyházán a Virág utca egyik családi házában csaptak fel a lángok. Amikor a segélyváltó tűzoltók a helyszínre érkeztek, a tűz körülbelül 200 négyzetméteren pusztított. A lángokat eloltották, a szomszédos épületeket nem érintette a tűz, személyi sérülés sem történt – tájékoztatott a Maros megyei tűzoltóság sajtóosztálya. (Szer)

Nyári táborozás Bedében

Idén nyáron XVI. alkalommal szervez gyermektáborokat a Solidaritas Egyesület a Nyáradgálfalva községhez tartozó bedei táborhelyén három korcsoportban.

– 6-10 évesek számára gólyatábort – azokra gondolva, akik talán életük első éjszakáit töltik a biztonságot jelentő otthonától távol. A cél az, hogy a legelső tábor életre szóló jó élmény maradjon.

– 10-14 évesek számára Selfie tábor – melyben a prioritás a helyes önkép megalkotása lesz a táborban lévő kis tinikkel.

– 14-18 évesek számára az Ellen(szer) – a kibeszélés lehetőségét kínálja a legkényesebb témák mentén.

A táborokra július és augusztus folyamán kerül sor. Az április végéig bejelentkezők kedvezményesen áron táborozhatnak. Helyi vállalkozók és magánszemélyek adományainak köszönhetően várhatóan idén is lesznek olyan táborozók, akik részben vagy akár teljes mértékben felmentést kapnak a költségek kifizetése alól. Bővebb információ és bejelentkezés a 0741-555-555-ös telefonszámon – tájékoztatott Sajó Norbert alapító.

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Új Tesla-modell és -gyár

Ígéret mindig sok van a Tesla háza táján, most viszont úgy fest, hogy ténylegesen valami nagyobb dobással készülnek, amire nem is kell olyan sokat várni. Ha hitelt adunk Elon Musk Tesla vezér X-en közzétett bejegyzésének, akkor augusztus 8-ára várható az új Tesla, amelyre a vállalatvezető robottaxiként hivatkozott.

Már egy jó ideje híresztelik, hogy piacra dobnak egy, az eddigiekhez képest kisebb és olcsóbb Teslát, amit a köznyelvben csak Model 2 néven emlegetnek. A tervek szerint ez az Egyesült Államokban egy 25.000 dollár alatti elektromos autó lenne, ami sokkal inkább az árával, mintsem a technikai részleteivel hódítana.

Ezzel az információmorzsával szembemegy az, amit Elon Musk tett közzé a bejegyzésében, vagyis a robottaxi kérdésével. Ugyanis a robottaxi név egy önvezető járműre utal, ami pont a technikai adottságával tűnne ki a tömegből. Érdekes adalék, hogy a Tesla feje már korábban is így képzelte el a legkisebb Teslát, azonban a mérnökök lebeszéltek róla, mondván, hogy nem áll még olyan szinten a technológia, hogy ez valóban jól működjön. Az elmúlt pár hónapban már egy kicsi Tesláról szóltak a hírek, nem robottaxiról. Most pedig újfent visszatért

a vállalatvezető a korábbi elképzeléséhez. Természetesen lehetséges, hogy csak arról van szó, hogy Elon Musk nagyot mond, amire már több esetben volt példa a márka történetében.

A robottaxit először 2022-ben a Tesla Cyber Rodeo eseményen említette Musk, aki akkor úgy fogalmazott, hogy egy olyan járművön dolgoznak, amely kifejezetten önvezető taxiként működne. Alighanem ezt az irányt szeretné követni, viszont kérdés, hogy mennyire lesz ebből valóság, már csak annak fényében is, hogy az Egyesült Államokban kevés önvezető taxikat működtető vállalatnak adtak engedélyt, és azokkal is több probléma volt az elmúlt időszakban. A Tesla pedig – a jelenlegi tudásunk szerint – nem áll olyan jól az önvezető technológiával, mint ahogyan azt állítja, egyre kevesebben veszik meg autójukba a Full Self Driving nevű szoftvert. Meglepő lenne, ha tényleg most húznák elő azt a bizonyos nyulat a kalapból, ami az önvezetést illeti.

Visszatérve a robottaxira, a design kapcsán is elindultak a pletykák. Ezek szerint a modell valószínűleg főként a külön formájú Tesla Cybertruckra fog hasonlítani, vagyis nem követné azt a formát, ami a Model S, 3, X és Y

esetében megfigyelhető. A típus pedig minden bizonnyal az új Tesla designnyelv előfutára is lesz, hiszen, ha hinni lehet Elon Musknak, akkor még az év második felében

megérkeznek az új generációs Teslák, persze mindez csak az augusztus 8-ai robottaxi/Model 2 leleplezése után.

További újdonságok is vannak a márka háza táján, mivel a híresztelések szerint Indiában építene gyárat a vállalat. A részleteket közelebbről ismerő forrásokra hivatkozva a Financial Times arról tájékoztat, hogy több olyan régió is van Indiában, ami már jelenleg is autóiipari központnak számít, a Tesla pedig ezen térségek valamelyikében húzná fel a saját üzemét. Egyelőre úgy tűnik, hogy Mahárástra, Gudzsarát és Tamilnádu állam a befutók, mivel ezek egyrészt autóiipari központok, másrészt rendelkeznek kikötővel is, ami jelentősen megkönnyíti az elkészült Teslák exportját. A tervek szerint ugyanis a vállalat Afrikába és Európába is juttatna az Indiában készült autókból.

A beruházás becsült értéke 2-3

milliárd dollár, viszont ahhoz, hogy ez ténylegesen megtörténjen, a Teslának vannak kikötései is. A legfontosabb az, hogy India csökkentse az importált elektromos autókra kivetett vámokat olyan vállalkozások számára, amelyek három éven belül gyárat építenek az országban. Értelemszerűen a Tesla is felismerte, hogy India, ami a Föld legnépesebb országa, hatalmas felvevőpiac, így már azelőtt erősítene ott a jelenlétét, mielőtt megkezdene a helyi termelést. Az egyelőre még csak elméleti tervek szintjén létező gyárban olcsóbb Teslák gyártanának, amelyekkel mind az ázsiai, mind az afrikai piacra be tudnának törni jelentősebb mértékben. Erre – a pusztán árbevételén túl – azért is szükség van, mert így a Tesla megőrizheti a globális piaci első helyét, amelyet napjainkban a kínai márkák, különösen a BYD tényerése veszélyeztet.

Tesla-gyár, illusztráció

Forrás: Tesla

Villanyváltózat is készülhet az új Renault Clióból

A Renault Clio ötödik, ráncfelvarrott generációja

Forrás: Renault

Két éven belül, vagyis 2026-ban érkezhethet a Renault Clio hatodik generációja, amelyből már tisztán elektromos meghajtású változat is készülhet. A döntés azért érdekes, mert készül az R5 villanyváltózata is, amely egy hasonló méretű gépjármű lesz, valamint azért is, mert a 2019-ben bemutatott ötödik generáció tavaly esett át egy „ráncfelvarráson”. Utóbbi tényező miatt kicsit korainak tűnhet a 2026-os hatodik generáció, de látni kell azt is, hogy a Clio negyedik generációja is csak 7-8 évet volt a piacon, ennek fényében pedig nem lenne meglepő az sem, ha az ötödiket sem tartanák tovább a kínálatban.

Ami pedig az R5-ös és a Clio közötti átfedést illeti, a Carscoops információi szerint az elektromos Clio a kisebb R5 és a nagyobb Megane E-Tech közé lenne pozicionálva. Azonban a Renault még nem teljesen elkötelezett az elektromos hajtás mellett, így a hatodik generációs kisautóból is készülne hibrid hajtással szerelt változat. Továbbá minden jel arra mutat, hogy az új Clio is meg fogja kapni a Gilles Vidal-féle, újnak számító orr-designnt, vagyis azt a formát, amit a Scenic E-Tech-en, a Rafalén és a nemrég arculatváltózáson átesett Capturon is lehet látni.

A „baba” Lexusba is bekerülhet a Toyota sportmotorja

A Toyota 1,6 literes háromhengeres turbómotorja a maga 300 lóerejével annyira jól sikerült, hogy a GR Corolla és a GR Yaris után további „gazdatesteteket” is keresnek neki. Így merült fel annak a lehetősége, hogy a Lexus egyik típusába is bekerülhet.

A Toyota még januárban, a Tokiói Autószaalonon mutatta be a Lexus LBX Morizo RR nevű koncepcióautót, amely az alapváltozat sportosabbra hangolt kiadása. A motor1.com értesülései szerint pedig a koncepció nagy valószínűséggel sorozatgyártásba fog kerülni, sőt erről John Pappas, a Lexus Australia vezérigazgatója is beszélt. A The Drive magazin értesülései arról szólnak, hogy Akia Toyoda

már ki is tűzte azt a dátumot, amikor elkezdődik a sportosabb Lexus LBX gyártása, ha pedig hitelt adunk a szaklap értesüléseinek, akkor ez már az idén meg fog történni.

Az LBX amúgy a Yaris Cross alapjaira épül, az alapváltozat egy 134 lóerős, 1,5 literes hibriddel érkezik. A Morizo RR változat ennek a teljesítménynek több mint a dupláját fogja tudni, továbbá a GR Yaris frissen kifejlesztett nyolcsebességes automata váltóját is megkaphatja. Összességében nézve egy erős és élvezetesnek ígérkező autóról van szó, ami egészen biztosan sokak érdeklődését fel fogja kelteni. Már csak azt kell megvárni, hogy ténylegesen megérkezzen!

Lexus LBX

Forrás: Lexus

17. Új média konferencia

A mesterséges intelligencia narratívái

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem április 19-én 17. alkalommal szervezte meg az Új média konferenciát, amelynek központi témája a mesterséges intelligencia volt. Az egész napos rendezvényen olyan témákról hallgathattak előadásokat a résztvevők, mint például a mesterséges intelligencia oktatására gyakorolt hatása, az AI és a divat vagy éppen az újságírás kapcsolata, de terítéken volt a világrend és a reklámok kérdése is.

Nagy-Bodó Szilárd

Az új média kifejezés húsz évvel ezelőtt jelent meg, és egy nagyon új irány kibontakozását jelentette, de azóta is aktuális, ezen témák alapján felépíthetünk egy konferenciát, megvizsgálhatunk egy kérdéskört, mondta dr. Kovács Barna, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Karának oktatója, a 17. Új média konferencia főszervezője, aki azt is hozzátette, hogy valamelyest aggódtak az ideji téma kapcsán. A mesterséges intelligencia és annak térnyerése még túl friss ahhoz, hogy ténylegesen adatok és koncepciók legyenek a történéssel kapcsolatban. Viszont így is fontosnak tartják feltérképezni azt, hogy milyen problémák és milyen lehetőségek jelennek meg.

A legtöbb fejtörést a mesterséges intelligencia kapcsán az okozza, ami a leginkább mediatiszálva is volt, ez pedig a ChatGPT. Az AI miatt megkérdőjeleződik a szellemi munka, hiszen lényegében csak a mesterséges intelligencia tudja

megkülönböztetni a saját tartalmát az emberek által előállított tartalomtól – fogalmazott dr. Kovács Barna. Hiába készítenek a diákok dolgozatokat ChatGPT-vel, mert a mesterséges intelligencia segítségével ki lehet azt is mutatni, hogy az az ő munkájuk-e vagy sem.

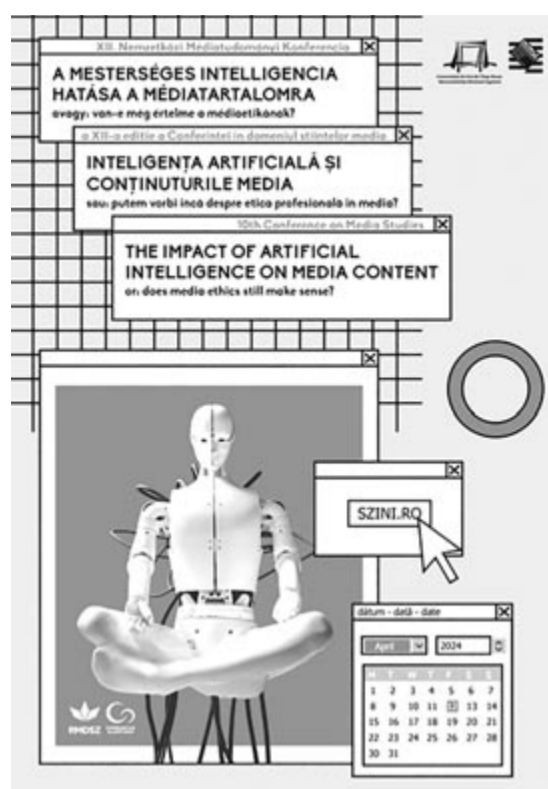
Az esetleges problémákon túl az AI felhasználásának számos pozitív lehetősége is van. Az egyik ilyen, hogy megkönnyíti az emberi munkavégzést, de ehhez meg kell találni azt, hogy miképpen lehet hatékonyan és hasznosan felhasználni, mindezt pedig elfogadható kereteken belül kell tartani. Ezt a diákok is be kell lássák, hiszen az ő munkájuknak az értéke is csökkenhet azáltal, ha megkérdőjelezhető módszereket használnak, de egy ilyen helyzetben a tanárok részéről is szükség van az oktatási folyamat és a tanítási módszerek radikális újragondolására, nyomatékosította dr. Kovács Barna. Szerinte ezért napjainkban nagy szükség van arra, hogy az oktatók megmutassák a diákoknak, hogy miben érdemes használni a mesterséges intelligenciát, miben tud a digitális világ segíteni nekik, de ugyanakkor azt is meg kell tanítani, hogy mi az a többlet, amit a diák kell hozzátegyen a munkához, hogy ténylegesen gyümölcsöző legyen ez a kapcsolat.

A 17. Új média konferencián előadást tartott dr. Gagyi József, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi Karának professzora is, aki a fordulópontokról és a világrendről beszélt. Lapunknak elmondta, hogy a technológiák létezése és jelen idejű felhasználása racionális, azonban azt nem lehet megjósolni, hogy ezek hova vezetnek. A mesterséges

intelligencia nagymértékben polarizálta a társadalmat, az egyik tábor azt állítja, hogy ez fogja elhozni az emberiség aranykorát, míg a másik azt, hogy az AI az emberiség pusztulását eredményezi. De ezek nem többek pusztán hiedelmeknél, hiszen arra a kérdésre, hogy mi lesz száz év múlva, nem fogjuk holnap megkapni a választ, emelte ki dr. Gagyi József.

Téveszmék nemcsak a mesterséges intelligenciával kapcsolatban vannak, hanem minden olyan dologgal, amelyre nem tudunk biztos választ adni. Van egy hatalmas hiedelméceán, és abban van egy pár kicsi sziget, a racionalitás szigetei, mondta az egyetemi oktató, hozzátéve, hogy a hiedelmeket habosítsák. Vagyis a feltételezések színesek, csillogóak, és folyamatosan változnak, azonban, ha közelebbről megvizsgáljuk őket, azt tapasztalhatjuk, hogy nincs mögöttük valós tudás. Ezzel együtt a hiedelmeknek van egy irányító szerepük, sugallják, hogy milyen irányba menjünk, de tisztában kell lenni, hogy ezekről csak utólag derül ki, hogy hamisak voltak-e.

A „hiedelmek tengerében” mindenképpen keresni kell a racionalitás szigeteit, viszont nem ez a legfontosabb, hanem az, hogy az általunk kielégítőnek tartott megoldást találjuk meg, hangoztatta dr. Gagyi József. Ez azt jelenti, hogy ha az úgynevezett buborékunk, közösségünk többi tagja megnyugtatónak tart egy megoldást, akkor egyenként lehessen hozzájuk csatlakozni.

A közösség pedig megnyugszik azzal, hogy használja a mesterséges intelligencia alapú szolgáltatásokat, és nem érdeklődik aziránt, hogy milyen háttérfolyamatok történnek az egyes vállalatoknál, amelyek éppen az AI fejlesztésével foglalkoznak. Ezt bizonyította dr. Szász István Szilárd Facebook-kutató, újságíró, a Vasárnap felelős szerkesztője, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem és a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem oktatójának kutatása is.

Azt követte nyomon, hogy mennyire érdeklődik a magyar médiafigyelmű aziránt, hogy 2023 novemberében kirúgták (majd visszavették) Sam Altman, az OpenAI vezérigazgatóját. Arról a kínai vállalatról van szó, ami egyebek mellett a ChatGPT-t is fejleszti. A felmérésben dr. Szász István Szilárd hat ma-

gyar újságot vizsgált, amelyek összesen 47 cikket közöltek a témáról, de ezekre összesen csak mintegy 160 hozzászólás érkezett.

Ennek következtében ki lehet jelteni, hogy nem érdekli az embereket, hogy mi történik ezeknél a vállalatoknál. Viszont maga a technológia és ennek a térdhódítása egyre jobban foglalkoztatja őket, hiszen az AI egyre jobban uralja a képi világot, a szövegek világát, sőt a zenében is egyre nagyobb teret hódít, illetve az előadásokban is egyre fajsúlyosabb szerepet kap. Ennek következtében pedig lassan a napi kerekasztal-beszélgetéseken is előkerül ez a téma, mutatott rá dr. Szász István Szilárd.

Továbbá azt tapasztaljuk, hogy egyre inkább elvárás mind az átlagemberek részéről, mind az intézmények, mind pedig a törvényhozás szintjén, hogy jelezzék, hogy ha valamilyen mesterséges intelligencia hozott létre, emelte ki a Facebook-kutató annak kapcsán, hogy májustól a közösségi médiás felület megjelöli, ha egy tartalom AI által készült. Félő, hogy ez olyan lesz, mint a weboldalaknál a süti használat, az emberek nagy része nélkül fogadja el ezeket, hogy tudná, hogy mibe is egyezett bele, mondta dr. Szász István Szilárd. Nagy valószínűséggel ez várható annak kapcsán is, hogy annak ellenére, hogy a Facebook jelezni fogja, hogy az adott tartalom mesterséges intelligenciával készült, az emberek egyszerűen elfogadják vagy talán észre sem fogják venni.

Találkozás önmagunkkal

A Bonus Pastor Alapítvány május 2-5. között terápiás programot szervez Magyarózd, a Terápiás Otthonban szenvedélybetegeknek és hozzátartozóiknak. A csoportfoglalkozások segítenek a függőséggel való szembenézésben, az önismeretben. A műhelymunkákon a résztvevők információkat szereznek a függőséggel, társfüggőséggel kapcsolatban, illetve segítséget kapnak a diagnózis felismerésében, és elkészíthetnek egy terápiás tervet. Az Alapítvány munkájáról McAlister Magdolnával beszélgettünk.

Tasnády Ádám

– Mit nevezzük szenvedélybetegségnek, függőségnek? Hol kezdődik a dependencia?

– Minden ember életében vannak függőségek, ezért nem tudjuk teljesen elválasztani önmagunktól, de fontos tudni, nem mindegyikből lesz szenvedélybetegség. Vannak káros függőségek, itt jelenik meg a szenvedélybetegség, amely negatív hatással van más személyekre, a családunkra, de főként önmagunkra. A függőség egy folyamat, ezért fontos meghatározni, hogy melyik típusáról beszélünk, bár mindegyiknek ugyanaz az útja és a gyökere. Olyan egyszeri vagy alkalmankénti, majd rendszeres használókról beszélünk, akik átélnek egy visszaélési folyamatot. Vagyis a szerrel vagy folyamattal való visszaélés – legtöbbször abúzus nyomán kialakuló kontrollvesztés – szenvedélybetegséghez

Csoportos foglalkozás a Bonus Pastor Alapítványnál

Fotó: Bonus Pastor Alapítvány

vezet. Ilyen értelemben szerfüggőségről és folyamatfüggőségről van szó, amelyekhez egy beteges viselkedés is társul.

Szenvedélybetegségről tehát akkor beszélünk, amikor valaki elveszti a kontrollt. Ekkor kezd a szenvedély meghatározni az életünket, a hozzáállásunkat, a kapcsolatainkat, egyértelműen negatív hatással van ránk, és segítségre van szükségünk. Hogy mikor, ez az a kérdés, amire senki sem tudja a helyes választ, ugyanis vannak különböző helyzetek, személyiség-típusok, valamint a kezdő szer is sokat nyom a latban. Van, akinél egyből kialakulhat, főként kábítószerek használata esetén, de van, akinél évekig is eltart a folyamat, például az alkoholfüggőséggel.

– Milyen lelki okai lehetnek a függőségeknek?

– Lehet egy transzgenerációs örökség, amely a családon belül lappang, tehát a rokonságban mintaként van jelen. Beszélhetünk olyan függőségről is, amely egy trauma hatására, feldolgozatlan történet okán alakul ki, amely kizökkent bennünket a mindennapi életünk-ből. Fontos megjegyezni, hogy a mélyszegénység és a túlgazdagság is az indokok között szerepel. A mélyszegénységből tudatlansul bellemenekülnek az emberek valamilyen függőségbe, míg a gazdagság, ahol mindent lehet, nem biztosítja a felelősségtudat kialakulását. Különösen a fiatalok életében láthatjuk ezt a jelenséget.

– Hogyan kell megtenni az első

lépést azért, hogy a javulás útjára lépünk? Melyek azok a gyakori töréspontok, amelyeket következtében „felébred” egy személy?

– Elsősorban a hozzátartozók azok, akik észreveszik a szenvedélybetegség tüneteit. Rendszerint a beteg döbben rá utolsóként a problémára, mivel később érik be a betegségadata. A függők legtöbbször túl későn jönnek rá, amikor már mindent elveszítettek, nincs kiút, és nincs tovább. Ekkor szoktuk mondani, hogy itt az ideje a változtatásnak és a segítségkérésnek. A kilátástalan helyzetekben szűnik meg a betegeknél a védekezési reflex, ugyanis egy szenvedélybeteg hosszú ideig máshoz hasonlítja magát: „más rosszabbul van”, „más nagyobb butaságot csinál” stb. Hasonlítgatják magukat, és nem szembesülnek azokkal a károkkal, amelyeket a hozzátartozók jeleznek. Tagadják függőségüket.

– Mi történik akkor, ha valaki visszaesik? Hogyan kell a kudarcot kezelni?

– Az a legjobb, ha az illető félreteszi a szégyent, és újra segítséget kér. Ha már egyszer sikerült, lehet, nehezebben és hosszabb úton, de sikerülhet még egyszer. Mi abban erősítjük meg a hozzánk fordulókat, hogy ha visszaesésről van szó, ne szégyelljenek segítséget kérni, hozzánk fordulni. Nem mindig vesszük észre a visszaesés folyamatát, ugyanis ez nem akkor történik, amikor szerhez nyúlunk, hanem sokkal hamarabb. A visszaesés már akkor elkezdődik, amikor mentegetni kezdi magát a beteg, amikor megfordul a fejében a vágy, hogy folytassa szenvedélyét. Erre utaló jelek lehetnek a befelé fordu-

lás, a nyugtalanság, a levertség, az, hogy nem találja a helyét. Ezt nevezük úgy, hogy száraz alkoholiszmus, ilyenkor még csak gondolati síkon fog meg az illetőben a szenvedélyéhez való visszatérés. Ha valaki tudatosítja magában ezeket a jeleket, könnyebb a segítségkérés.

– Mire számíthatnak azok, akik a május eleji terápiára jelentkeznek? A betegek hozzátartozói is részt vehetnek a programban, hogyan néz ki az ütemterv?

– A programot 2021-ben indítottuk, ez a legrövidebb időtartamú, és elsősorban hozzátartozóknak szól, természetesen a szenvedélybeteg kíséretében, de külön csoportos tevékenységeken. Hogy miért a hozzátartozóknak? Mert nekik az a legnagyobb vágyuk, hogy segítségkérjünk, de nem mindig tudják, hogy hogyan kell. Sokszor tudat alatt úgy támogatják, hogy voltaképpen fenntartják a függőséget. Éppen ezért a hangsúly az önismerteten van. Ez a négy nap nagyon intenzív, reggeltől estig tartanak a műhelymunkák mind a kísérőknek, mind a betegeknek. Az önismereti tevékenységeket szemináriumok, hitmélvítés és elcsendesedés – hiszen a Bonus Pastor Alapítvány a református egyház keretében működik –, gyógyult betegek történetei egészítik ki, hiszen ezek inspirálhatják a résztvevőket.

A felvétel előzetes személyes interjú alapján történik. Jelentkezni, további részletek felől érdeklődni Maros megyében McAlister Magdolnával, a Bonus Pastor Alapítvány munkatársánál lehet a 0752-246-814-es telefonszámon, április 25-ig.

Tájékoztató

A június 9-i választások alkalmával a választójoggal rendelkező állampolgárok a következőképpen gyakorolhatják e jogukat:

A(z utólag módosított és kiegészített) 2015. évi 115. sz. (helyi önkormányzati választási) törvény 18. cikkének (1) bekezdése, valamint a 2024. évi 199. sz. kormányhatározat mellékletének a 71. pontja értelmében azok a választásra jogosult állampolgárok, akik a választás időpontja – vagyis 2024. június 9. – előtt több mint 6 (hat) hónappal költöztek ideiglenesen Marosvásárhely megyei jogú városba, jogosultak a választás időpontja előtt legkésőbb 45 (negyvenöt) nappal – vagyis 2024. április 25-ével bezárólag – kérelmezni az ideiglenes lakhelyük szerinti felvételüket a választói névjegyzékbe. A kérelmet az Állandó Választási Hatóságnak a választói névjegyzékbe történő felvétel kérelmező formanyomtatványokról szóló 2016. évi 8. sz. határozatában foglaltak szerint kell kitölteni, keltezni és aláírni.

Azok a választásra jogosult állampolgárok, akik a választás napja előtt több mint 60 (hatvan) nappal (2024.04.11. előtt) költöztek ideiglenesen Marosvásárhely megyei jogú városba, a választások napján kiegészítő listára kerülnek, mégpedig abban a választókerületben, ahová ideiglenes lakhelyük szerint tartoznak.

A(z utólag módosított és kiegészített) 2015. évi 115. sz. (helyi önkormányzati választási) törvény 18. cikke (41) bekezdésének a rendelkezéseitől eltérően, illetőleg a 2024. évi 21. sz. sürgősségi kormányrendelet 14. cikke előírásainak értelmében azok a választásra jogosult állampolgárok, akik a választás napja előtt kevesebb mint 60 (hatvan) nappal – vagyis leghamarabb 2024. április 10-én – költöztek ideiglenesen az adott választókerületbe, a 2024. június 9-i helyi önkormányzati választások alkalmával csak abban a közösségben, városban, megyei jogú városban vagy az adott megyei jogú város azon területi-közigazgatási alegységében gyakorolhatják a választójogukat, ahol állandó lakhellyel rendelkeznek.

Közlemény

Annak érdekében, hogy gyorsan tudjunk reagálni a tisztasággal kapcsolatos kérésekre, lehetőséget biztosítunk arra is, hogy akár egyenesen a szolgáltatónál jelezzék problémáikat. Íme a lehetőségek:

Utca takarítása, utcai szemétkosarak, -ládák üritése, parkok takarítása:

Sylevy Cleaning SRL
Online bejelentések a következő oldalon:
<https://sylevycleaning.ro/>
Központ: 0799 858 892

A hulladék gyűjtése és szállítása, szelektív konténerek üritése: üveg, műanyag, fém, papír és háztartási hulladék:

Urban – Polaris SRL
Telefon és WhatsApp: 0733 002 072
E-mail: dispeceratmures@polaris.ro
Kérjük, jelezzék bizalommal a köztisztasággal kapcsolatos problémáikat.
Köszönjük!

Vă încurajăm să ne semnalati orice nereguli legate de curățenia orașului
Jelezzék bizalommal a köztisztasággal kapcsolatos problémáikat

Sylevy Cleaning SRL
☎ 0799 858 892
🌐 sylevycleaning.ro

Urban – Polaris SRL
☎ 0733 002 072
📧 dispeceratmures@polaris.ro

Párbeszédben a marosvásárhelyiekkel

Ezúttal az Egyesülés negyed lakóit hívjuk egy közös beszélgetésre **április 25-én, csütörtökön 18 órától** az Alexandru Ioan Cuza Általános Iskolába (Bărăgan utca 2B szám).
A találkozón Soós Zoltán polgármesterrel a város jelenlegi és jövőbeli projektjeiről beszélgetünk.

ÎN DIALOG | PÁRBESZÉD
Joi, 25 aprilie, 18:00
április 25., csütörtök, 18:00
Școala Generală Alexandru Ioan Cuza
Alexandru Ioan Cuza Általános Iskola

Az AQUASERV Rt. szászrégeni kirendeltsége tájékoztatja a fogyasztókat, hogy a beütemezett munkálatok és az abafáji szivattyúállomásnál szükséges javítások miatt **április 25-én 9-12 óra között** (becsült időszak) szünetelni fog az ivóvíz-szolgáltatás:

• Szászrégenben az Apalinei, Plopilor, Morii, Pomilor, Molidului, Ioan Marinovici, Ghețarului, Gorunului, Grâului, Florilor, Cooperatorilor, Semănătorilor, Mioriței, Castelului, Cimitirului, Margaretelor, Șoimilor, Căprioarei, Mimoselor, Pavatorilor, Crinului, Grădinarilor, Mihai Viteazu, Rudolf Regeny, Viilor, Pometului, Bartók Béla, Vasile L. Pop, Prunului, Spicului, Narciselor, Mărului, Ghiocelului, Vișinilor, Dealul Cocoșilor, Dealul Brezii, Beng, Arenei utcákban;

• Bătos, Tekeújfalu, Beresztelke, Faragó községekben.

Felhívjuk fogyasztóink figyelmét, hogy a szolgáltatás helyreállítását követően a vezetékbeli kimosódó lerakódások miatt a vízcsapokból zavaros víz fog folyni. Azt tanácsoljuk, hogy ezt a vizet, ameddig kitisztult, csak háztartási célokra használják. Elnézésüket kérjük a kellemetlenségért. Köszönjük megértésüket.

Az AQUASERV RT. szászrégeni kirendeltsége

MEGEMLÉKEZÉS

Ami neked csöndes nyugalom, az nekünk örök fájdalom. Kegyelettel emlékezünk április 24-én a marosvásárhelyi születésű

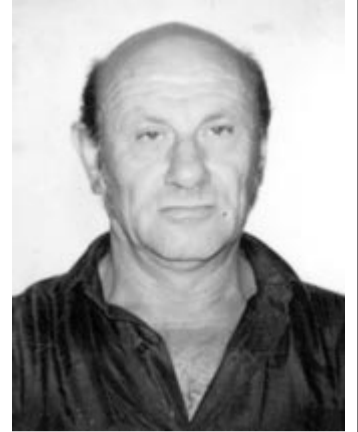
TOGAN IOANRA

halálának 4. évfordulóján.

Nyugodj békében!

Emléked örökké szívünkben hordozzuk.

Szeretettel felesége, Baba, húga, Lia, sógora, Nelu. (22803-I)

ELHALÁLOZÁS

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa, nagypapa, testvér, após, apatárs, rokon és szomszéd,

SÁRKÁNY ÁRPÁD CSABA

életének 58. évében, méltósággal viselt betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének.

Drága halottunkat 2024. április 24-én 14 órakor kísérik utolsó útjára a marosvásárhelyi református temetőben. Nyugodjon békében!

Szeretettét, jószágát soha nem felejtjük el.

Szerető családja. (22796-I)

Szomorúan tudatjuk, hogy édesanyánk,
SZŐKE ANNA

életének 77. évében elhunyt.

Temetése április 24-én, szerdán 13 órakor lesz a református temetőben.

Gyermekei: Edit és Zoltán. (22805-I)

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

LÁSZLÓ ÁRPÁD

70 éves korában elhunyt.

Temetése 2024. április 25-én, csütörtökön 13 órakor lesz a marosvásárhelyi katolikus temetőben. Nyugodjon békében!

A gyászoló család. (22813-I)

A PLASMATERM RT. ÖNTÖDEI KERÁMIAFORMA-KÉSZÍTŐ MUNKÁST keres.
www.plasmaterm.ro

Feladatkörök:

- viaszfürtök bevonása, kerámiaforma-képzés;
- bevonómáz készítése;
- a bevonási útmutatók követése.

Az álláshoz tartozó elvárások:

- szakmai tapasztalat hiánya nem jelent gondot, a cégünk betanítást vállal;
- hajlandóság három műszakban dolgozni;
- jó fizikum, kezűgyesség, felelősségteljes munkavégzés.

Amit kínálunk: teljesítmény szerinti dinamikus bérezés, ingázási pénz, étkezési jegy, egészségügyi magánbiztosítás, barátságos, segítőkész munkaközösség.

Jelentkezni önéletrajzzal a hr@plasmaterm.ro címen vagy a cég székhelyén lehet.

Érdeklődni hétfőtől péntekig 7–15.30 óra között
a 0265/268-712, 0265/263-337-es telefonszámokon
vagy a Plasmaterm székhelyén. (67867-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0749-962-240, 0729-532-389, István. (22707-I)

SAKEMBER vállalat bádógosmunkát, tetőjavítást, meszelést, vakolást, kerítéskészítést. Tel. 0749-966-368, 0790-452-731, Csaba. (22707-I)

HÁZTETŐT készítünk cserépből vagy lemezből, szigetelünk kartonnal, poliészterrel, meszelünk, benti-kinti munkát, vasmunkát, kisebb javítást stb. vállalunk. Tel. 0756-825-935, Csaba. (22810-I)

SAKEMBER vállalat bármilyen építkezési munkát, javítást, tetőjavítást, meszelést. Anyagot biztosítunk. Vassal is dolgozunk, hegesztünk, vaskeletést készítünk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0790-452-731, István. (22707-I)

SMILE! ZÂMBITI! MOSOLYOGJON!

SZEMÜVEGMENTES ÉLEKET SZERETNE? ITT AZ IDEJE!

Korszerű dioptriáműtét **kevesebb mint 10 másodperc alatt!**

**ELÉRHETŐ JANUÁRTÓL
A DORA OPTICS
MAROSVÁSÁRHELYI KLINIKÁJÁN!**

Dora Optics, szemészet az egész családnak!
www.doraoptics.ro

MÁGA ZOLTÁN

50 ÉV

KONCERT
MAROSVÁSÁRHELY
KULTÚRPALOTA
MÁJUS 3.
19:00

SZTÁRVENDÉGEK:
MOLNÁR LEVENTE ÉS MODRA NOÉMI
OPERAÉNEKESEK

A KONCERTRE A BELÉPÉS INGYENES, DE REGISZTRÁCIÓHOZ KÖTÖTT
AZ INGYENES MEGHÍVÓKAT A VÁROSI/MEGYEI RMDSZ SZÉKHÁZAKBAN LEHET ÁTVENNI.

PAPPAS

REYESZ

1

2

ÉTV
ESEMÉNYKÖZVETÍTŐ
TELEVÍZIÓ

JÓ NAPOT!
MEGJÖTTEM...

SZERDÁN
21 ÓRÁTÓL

Badics Petrával

AZOMURES® ALKALMAZ

An AMEROPA Company

IPARI OPERÁTORT

• Fizetés bruttó 3600 és 6000 RON/hó között a gyakorlattól és végzettségtől függően.

KIEGÉSZÍTÉS

- Étkezési utalvány 40 RON/nap (átlagosan 840 RON/hónap)
- Nyaralási bónusz – a havi alapbérnek megfelelő összeg
- Napi 1 kávé vagy tea
- Szombat, vasárnap, munkaszüneti napokon dupla bér
- Műszaki és éjszakai bér
- Részleges szállítási költség fizetése
- 21 és 32 nap közötti szabadság
- Akár 9600 RON segítség családi eseményekre (születés, halálozás)
- Húsvéti bónusz - 500 RON
- Március 8-i prémium - 300 RON
- Karácsonyi bónusz - 500 RON
- Kiskorú gyermekek karácsonyi prémiuma – 300 RON
- Június 1. prémium kiskorú gyermekek után – 300 RON
- Június 1-i foglalkozások az alkalmazottak gyermekeivel
- Magán egészségbiztosítás
- Könyveskönyvtár előfizetés
- Ingyenes belépés a cég edzőtermébe a Weekend komplexumban
- Képesítő tanfolyamok és a munkavezetői vagy formációs vezetői pozícióba való előrelépés lehetősége

0730 089 265

0787 299 619

0723 109 466

0787 539 352

recrutare@azomures.com

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

radio.kptv.ro